

Archeologienota Petegem-aan-de-Schelde Kastanjeplein

Verslag van Resultaten

Bert ACKE en Maarten BRACKE

1-10-2018

Titel: Archeologienota Petegem-aan-de-Schelde Kastanjeplein

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke en Maarten Bracke

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18020 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2018I80

Intern projectnummer: 2018.126

Locatiegegevens: Petegem-aan-de-Schelde Kastanjeplein

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 92609.2 en Y: 169433.23; X: 92745.2 en Y: 169523.17

Kadastergegevens: Wortegem-Petegem, afdeling 2 Petegem-aan-de-Schelde, sectie B, perceel 262C (zie figuur 5)

Topografische kaart: zie figuur 3 en 4

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Julie Hagen (assistent-archeoloog) en Marc Andries (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 01/10/2018

© Acke & Bracke bvba, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANEDE WERKEN	8
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	9
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	9
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	11
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	13
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	14
2.4. HISTORISCHE SITUERING	17
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	24
3. SYNTHESE	26
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	26
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	26
3.3. VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	27
3.4. VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	28
3.5. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	29
4. SAMENVATTING	31
5. BIBLIOGRAFIE	33
6. BIJLAGES	34

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Petegem-aan-de-Schelde Kastanjeplein (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen binnen woon- of recreatiegebied, en waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² en van de bodemingrepen meer dan 1000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het terrein, 6434m² groot, heeft een min of meer vierkante vorm en is gelegen ten noorden en ten oosten van het Kastanjeplein, ten zuiden van de Krauwelstraat en ten westen van het Petegemplein. In het westen bevindt er zich een smalle toegangsweg naar het Petegemplein. Centraal op het terrein is een woning aanwezig, met errond een groenzone met gras en in het westen bomen. Ten noordwesten van de woning zijn 2 kleine losstaande gebouwtjes aanwezig.

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

2.2. Geplande werken

Het ontwerpplan is te vinden in de bijlage, een uitsnede is te zien op figuur 2.

De gebouwen op het terrein worden afgebroken en er worden een drietal appartementsblokken ingericht in de oostelijke helft van het terrein. Deze blokken zijn noordzuid georiënteerd. Ten noordoosten ervan wordt een parking voor 20 parkeerplaatsen aangelegd, uit te voeren in grasdallen met betonstroken. Aansluitend op de zuidoostelijke blok wordt een fietsenstalling voorzien. De toegang voor autoverkeer tot de site blijft dezelfde als op heden, wel wordt bijkomende ontsluiting voor voetgangers, fietsers en rolstoelgebruikers voorzien naar het noorden (in beton) en naar het zuiden (in waterdoorlatend gestabiliseerd grind).

De westelijke helft van het terrein, waar nu de bomen staan, blijft grotendeels behouden als groenzone. De bomen worden niet gerooid, wel wordt in het noordwesten een wandel- en fietspad aangelegd dat aansluit bij het bestaande pad dat zich – net buiten de grenzen van het plangebied – ten westen en ten zuiden van het terrein bevindt, op openbaar terrein. Ook zal een tweede wandel- en fietspad worden aangelegd in deze westelijke zone, dat van de Krauwelstraat in het noorden naar het Kastanjeplein in het zuiden leidt. Beide paden worden aangelegd in waterdoorlatend gestabiliseerd grind en zullen slechts een beperkte ingreep in de bodem (ca. 20cm) betekenen.

Het merendeel van de bodemingrepen vindt plaats op het oostelijke deel van het terrein. Het slopen van de woningen, het bouwrijp maken van de bouwzone, het werfverkeer en de bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen, de verhardingen en de gebouwen zullen een aanzienlijke invloed hebben op de ondergrond. De geplande bodemingrepen in de westelijke helft zijn beperkt in oppervlakte en diepte.

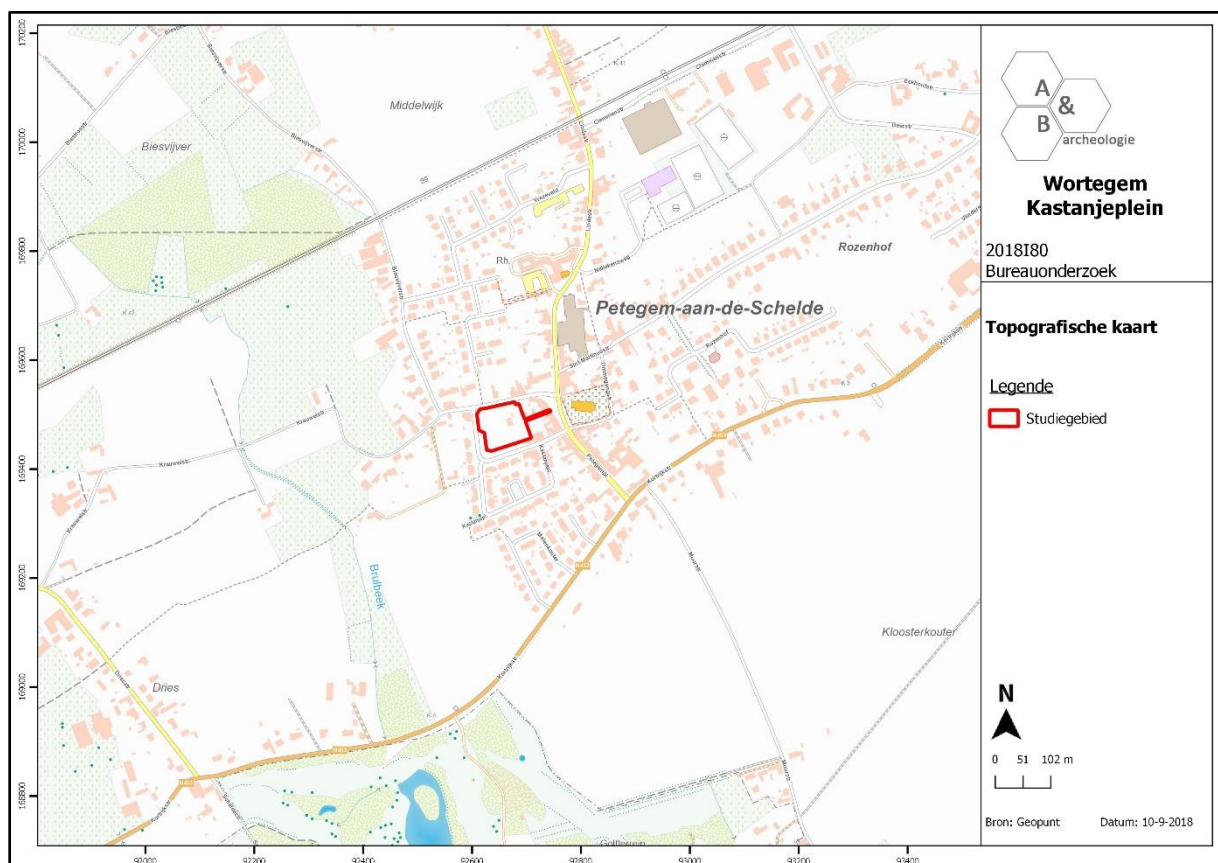
Figuur 2 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

2.3. Landschappelijke ligging

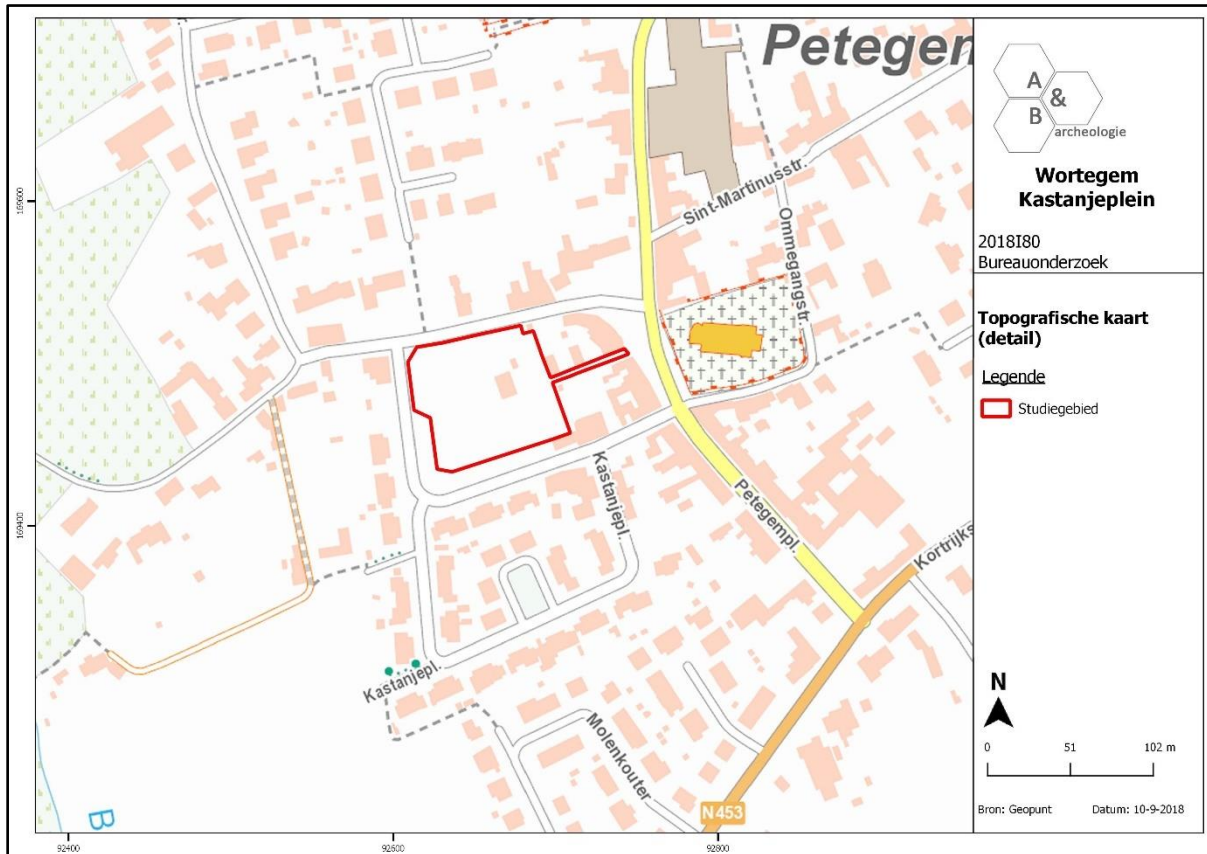
2.3.1. Topografische situering

Petegem-aan-de-Schelde is een deelgemeente van Wortegem-Petegem. De andere deelgemeenten zijn Elsegem (ten zuidwesten), Moregem (ten noordoosten) en Wortegem (ten noordwesten). In het oosten en zuiden grenst Petegem-aan-de-Schelde aan Oudenaarde, de Schelde vormt in het zuiden de grens. De gemeente bevindt zich in het zuidwesten van de provincie Oost-Vlaanderen. Het plangebied is centraal in het dorpscentrum gelegen: aan de overzijde van de toegang tot de site, aan het Petegemplein, is de parochiale Sint-Martinuskerk met errond het kerkhof gelegen. Het plangebied wordt in het noorden omsloten door de Krauwelstraat, in het westen en zuiden door het Kastanjeplein en in het oosten door het Petegemplein en de gebouwen en tuinen erlangs.

Op de bodemgebruikskaart van 2001 staat het plangebied grotendeels aangeduid als 'Akkerbouw' (wit), met een klein stukje 'Andere bebouwing' (rood), wat niet meer overeenkomt met het huidige gebruik.

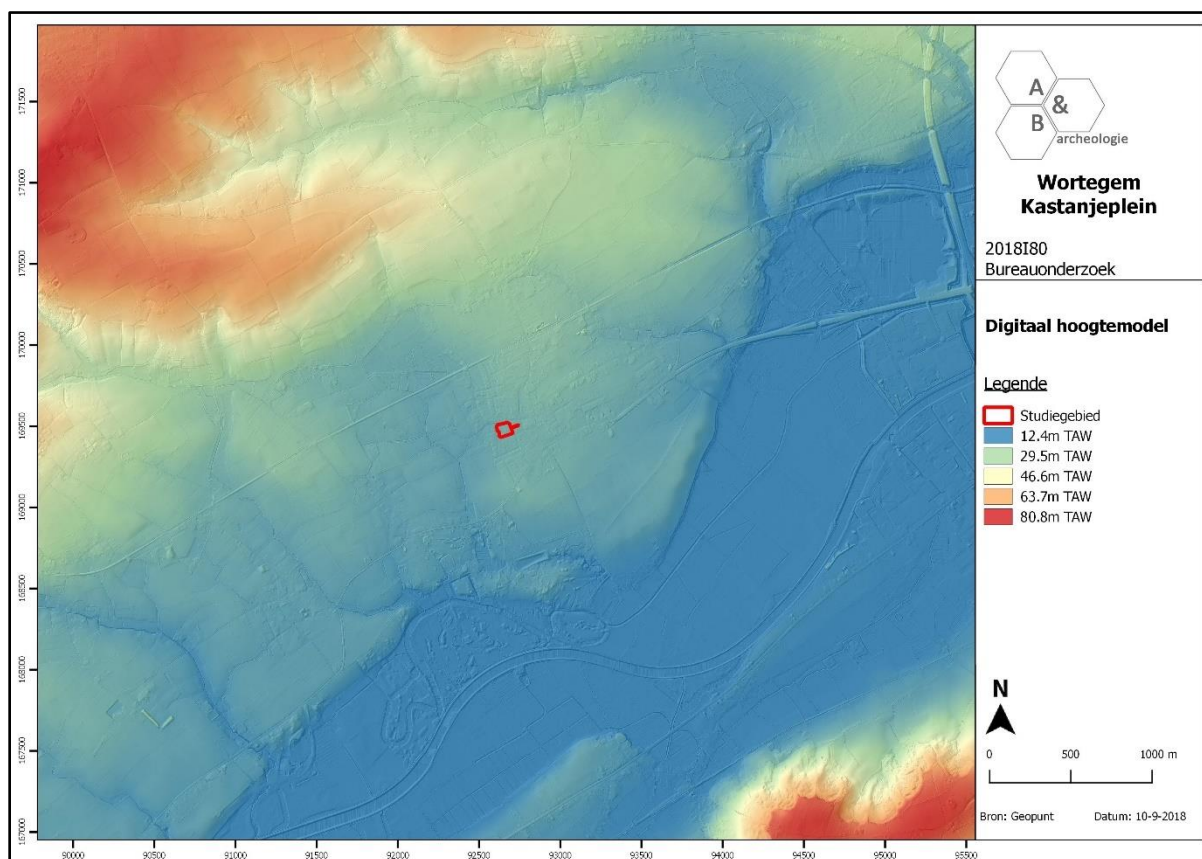
Figuur 3 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

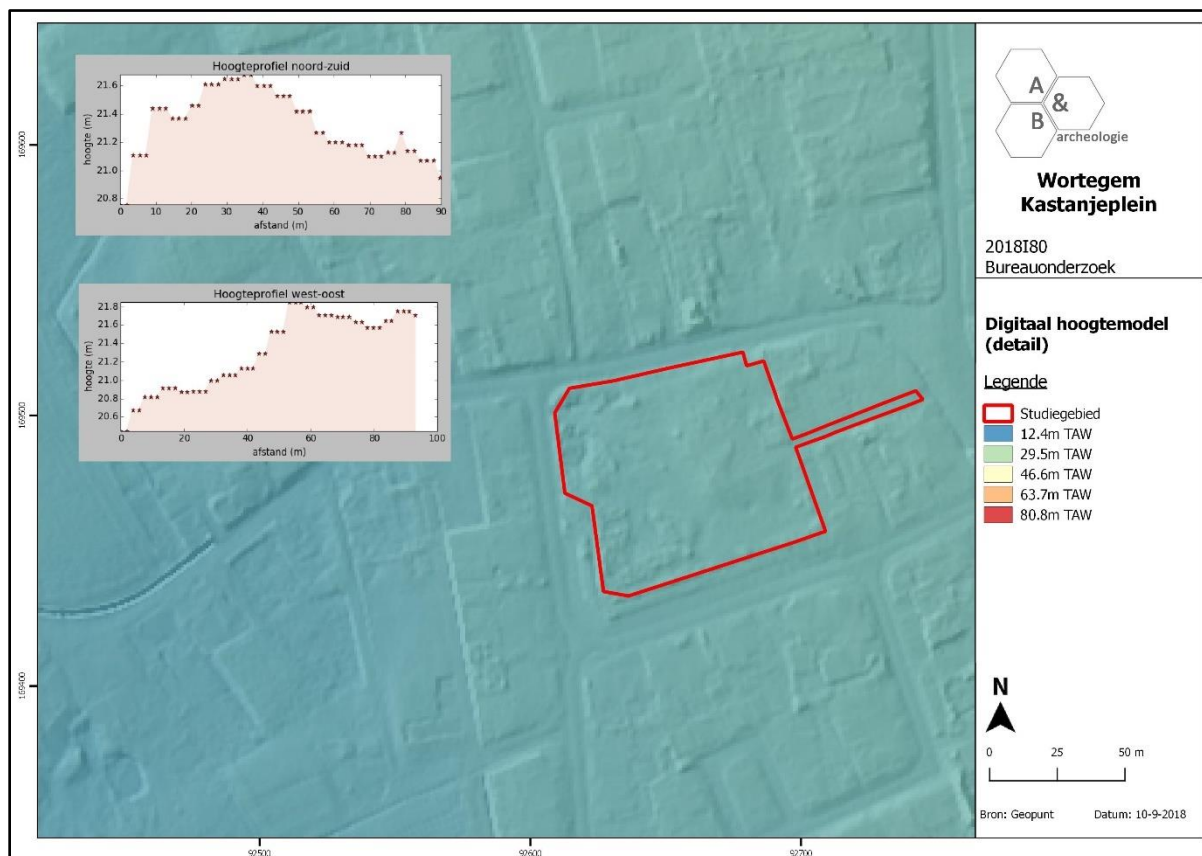
Figuur 4 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

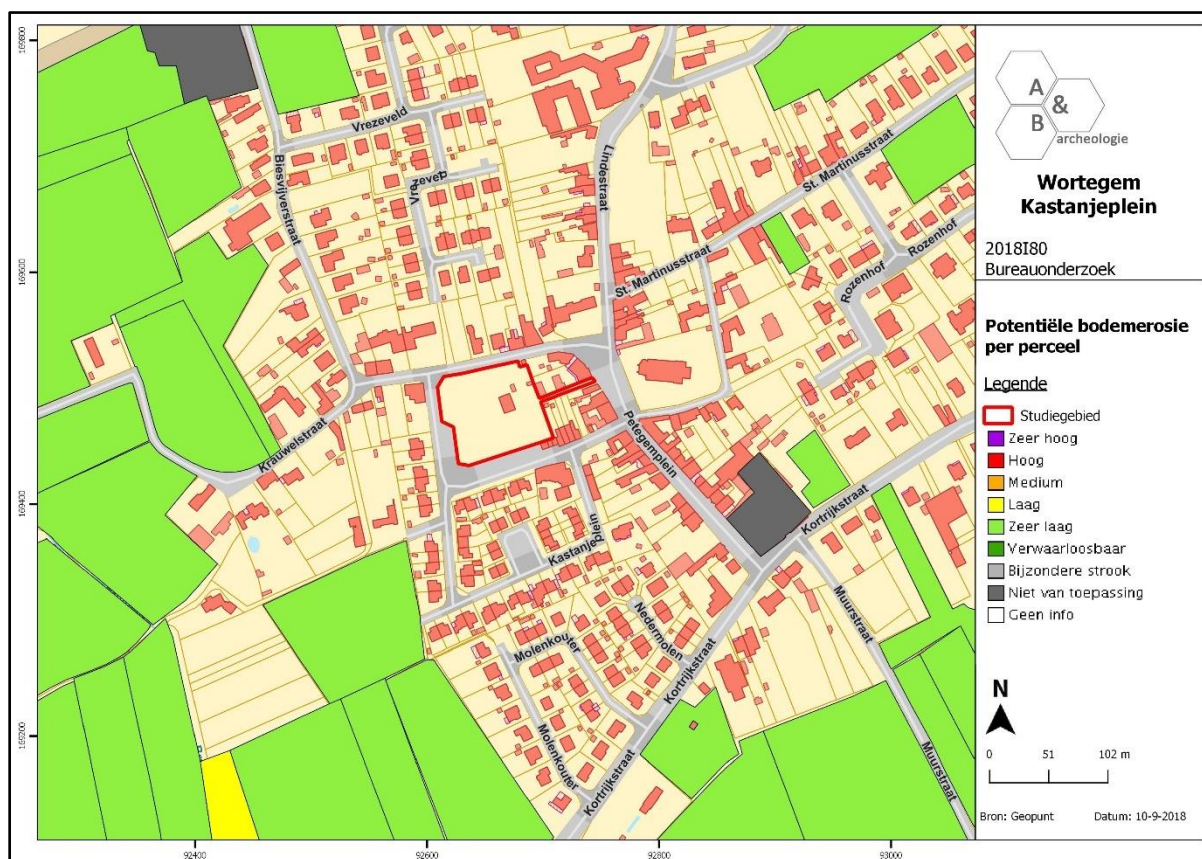
Figuur 5 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

Figuur 7 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).

Figuur 8 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

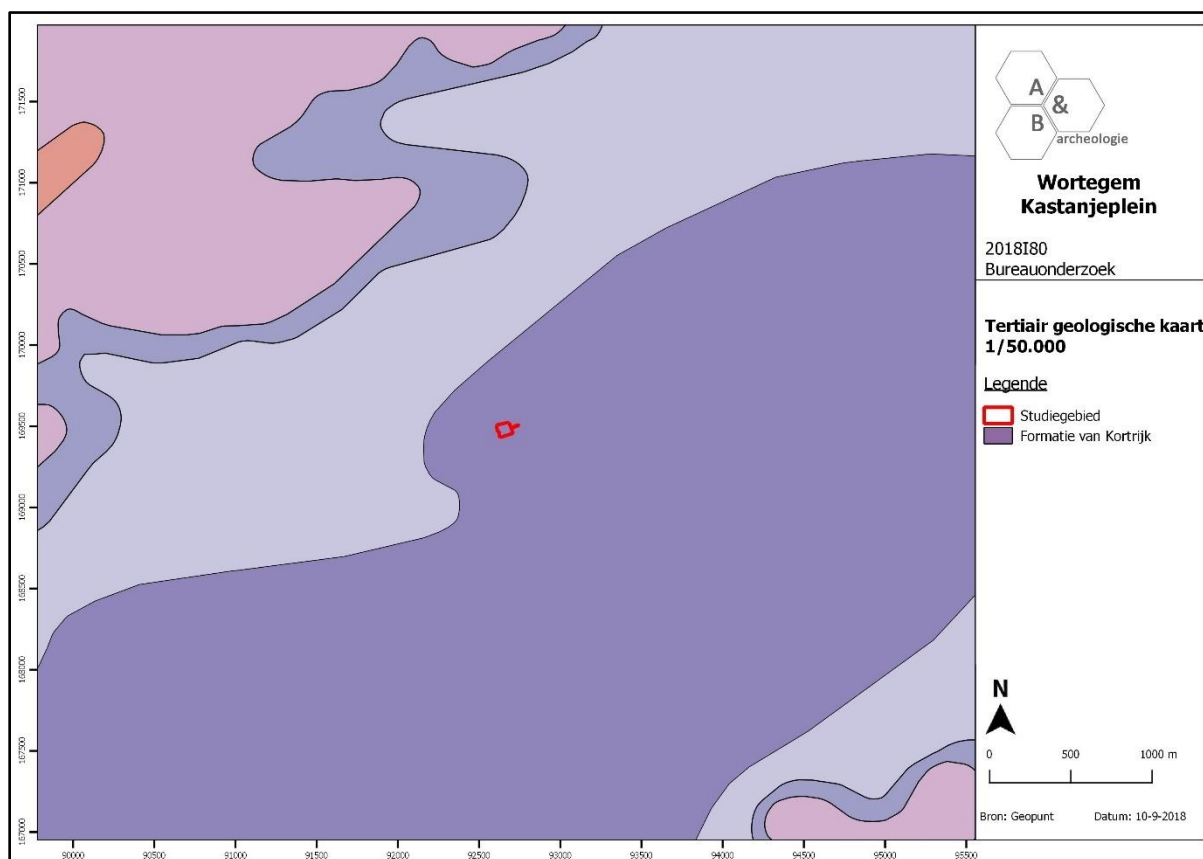

Figuur 9 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

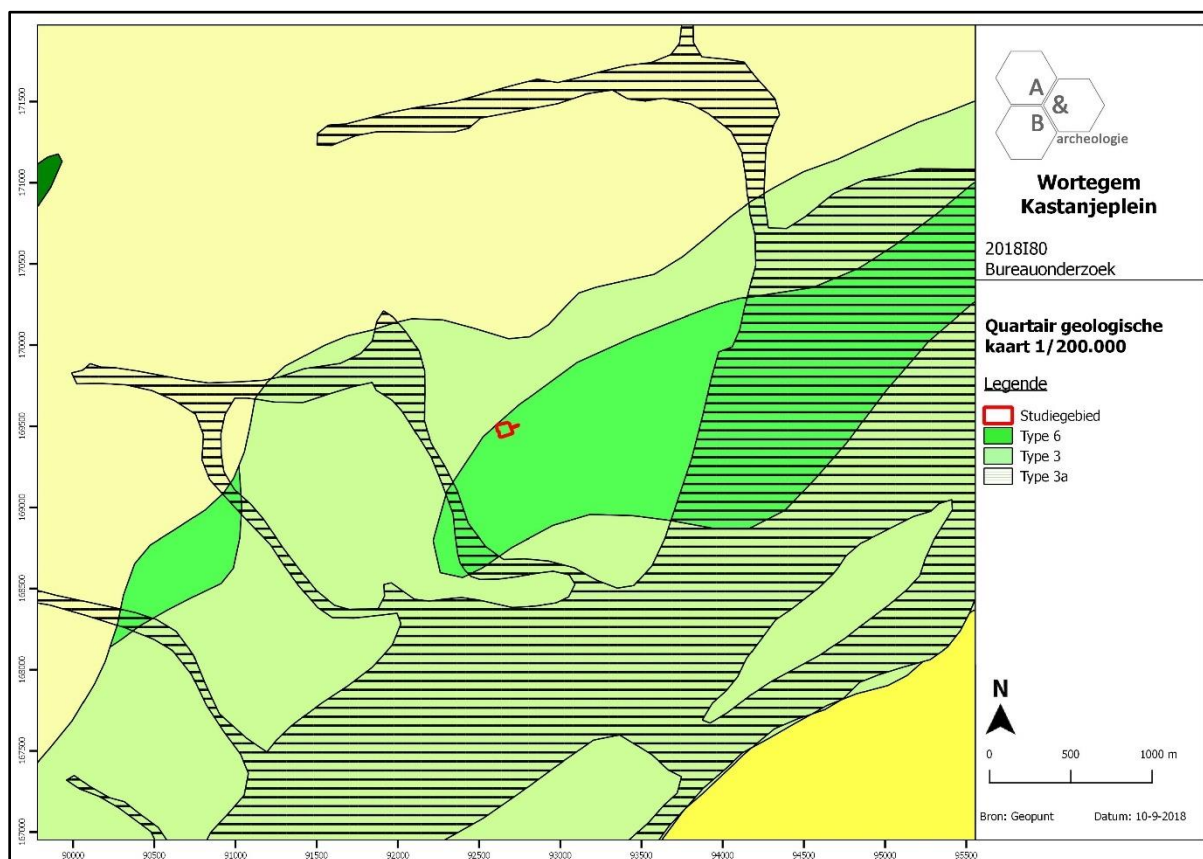
2.3.3. Bodemkundige situering

Op de bodemkaart wordt het plangebied gekarteerd als OB (bebouwde zone), maar afgaande op de gekarteerde bodemsoorten in de omgeving zal het plangebied vermoedelijk een Lcc en/of Ldc bodem kennen.

- Ldc: matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De waterhuishouding van deze matig gleyige zandleemgronden heeft enige beperkingen; ze zijn te nat in de winter en blijven lang fris in de lente. Een onderliggend zandig substraat oefent een zekere drainerende werking uit. Het omgekeerde doet zich voor bij het voorkomen van een klei of klei-zandsubstraat.
- Lcc: matig droge zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. De Ap rust op een E horizont (ongeveer 40cm dik) of rechtstreeks op de verbrokkelde textuur B bij Lcc. In vele gevallen komt een substraat voor op wisselende diepte. Roestverschijnselen beginnen tussen 80 en 120cm. Normaal hebben deze gronden geen watergebrek noch wateroverlast. De substraatgronden zijn in het voorjaar koud en laat te bewerken en kunnen in de zomer bij aanhoudende droogte aan watergebrek lijden.

Figuur 11 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 12 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

6	
ELPw en/of HQ	* De karteereenheid is mogelijk afwezig. ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.
FLPw	
	HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.
FLPe	FLPw Fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).
	FLPe Fluviatiele afzettingen van het Eemiaan (Laat-Pleistoceen).

Figuur 13 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

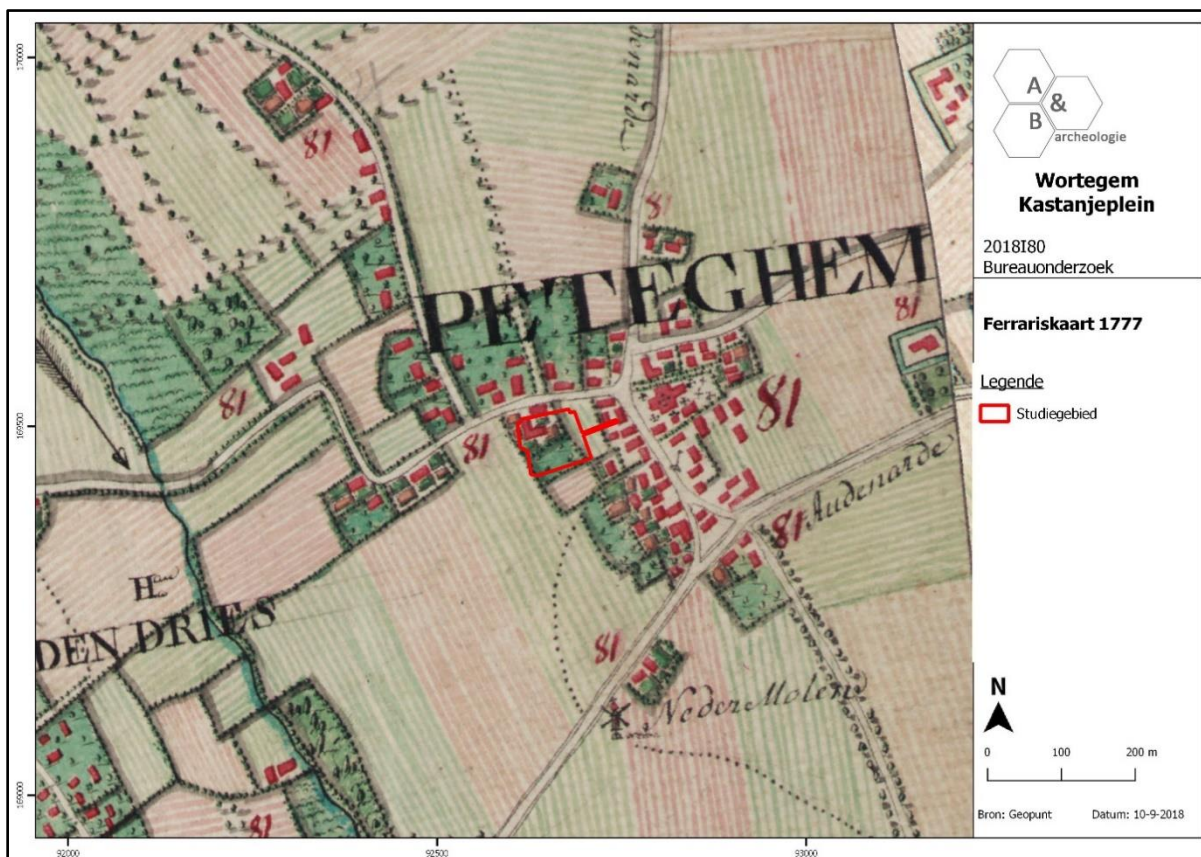
2.4. Historische situering⁶

Petegem heeft een zeer oude geschiedenis, de naam is van Germaanse oorsprong en is afgeleid van "Paitjingahem" en betekent "woning van de lieden van Patjo". Petegem maakte deel uit van de kasselrij van Oudenaarde. Historische bronnen en archeologische vondsten tonen aan dat de eerste kerk zich in de burcht van de heren van Petegem bevond, op de linkeroever van een thans afgesneden Scheldemeander, zogenaamd 't Oud Kasteel: een belangrijke Karolingische site die de heren van Petegem verder tot hun verblijfplaats met feodale burcht uitbouwden. Deze burcht bestond nog als ruïne tot begin 17de eeuw waarop in 1790 een nieuw kasteel werd gebouwd door J. Clemmen (Gent), die in 1799 tot baron van Petegem werd verheven. De bewoningsgeschiedenis begon er hoogstwaarschijnlijk in de 8ste eeuw met de oprichting van een houten woonhuis en een bijgebouw vlak tegen de Schelde. Gelegen aan de Schelde en de Romeinse baan Doornik-Gent nam deze plaats een belangrijke economische positie in. De structuur van de site toont aan dat het om een bestuurlijk centrum gaat, het hoofdhof van een fiscus. In 864 bezocht Karel de Kale de residentie van Petegem. Hij ondertekende toen een oorkonde waarin hij de Sint-Baafsabdij (Gent) in haar bezittingen bevestigde. Ingelbert behoorde tot de adel en was voogd van de Sint-Pietersabdij te Gent. Van deze figuur stamden de heren van Petegem af, ze droegen zijn voornaam tot 1135 en waren vanaf ten laatste de 11de eeuw ook heren van Cysoing. Oorspronkelijk strekte hun domein zich tot Eine uit. Het oude domaniale goed werd, wellicht onder Ingelbert II, gesplitst in drie heerlijkheden: Petegem, Oudenaarde en Eine en zijn zonen werden er heren van. Deze beheerden drie voorname versterkingen, steunpunten langs de westelijke Schelde-oever, die ook een politiek-militaire rol vervulden, daar in de tweede helft van de 11de eeuw de heren "pairs" of "beren" van Vlaanderen werden. Zij waren verantwoordelijk voor de grensverdediging. In het vierde kwart van de 11de eeuw (1072-1083?) krijgt Mathilde, mater familias van de heren van Petegem, de toelating van Radbodus II, bisschop van Noyon, tot het stichten van een kanunnikenproosdij binnen het burchtcomplex. De Sint-Martinuskerk, de vroegere Karolingische eigenkerk, fungeerde toen als kloosterkerk, werd bediend door het kanunnikenkapittel, en groeide uit tot het centrum van een landparochie. Vanaf 1096 wordt Ingelbert IV ook heer van Cysoing. Circa 1145 werd te Petegem het nieuw geestelijk en administratief centrum van de Sint-Diederiksabdij (bij Reims) gevestigd, het nam de parochiale rechten over en de kanunniken werden geleidelijk vervangen door benedictijnen. In 1286 werd de heerlijkheid Petegem door Arnulf aan de Graaf van Vlaanderen, Gwijde van Dampierre verkocht. De baronie van Petegem werd overgebracht naar Cysoing. Op 1km stroomafwaarts van de burcht werd door Isabella van Namen, echtgenote van Gwijde van Dampierre, in jaren 1290 een nieuwe abdij voor vrouwen gesticht, dat de naam "Bello loco" of "Beaulieu" kreeg. De abdij werd kort daarna betrokken door zusters uit de clarissenorde van Werken. In 1331 werd de benedictijnerproosdij verkocht aan de clarissenabdij. Het klooster van Beaulieu bleef gedurende vijf eeuwen bestaan, tot het onder Jozef II in 1783 verbeurd werd verklaard. In 1786 werden alle gebouwen verkocht en grotendeels afgebroken. De huidige dorpskom ontwikkelde zich pas vanaf eind 13de eeuw rond de parochiale Sint-Martinuskerk, op het zandleemdek van het licht stijgend gebied tussen de alluviale gronden en de hoogrand, toen Gwijde van Dampierre in 1291 van Paus Nicolaas II de toelating verkreeg, de parochiekerk en de

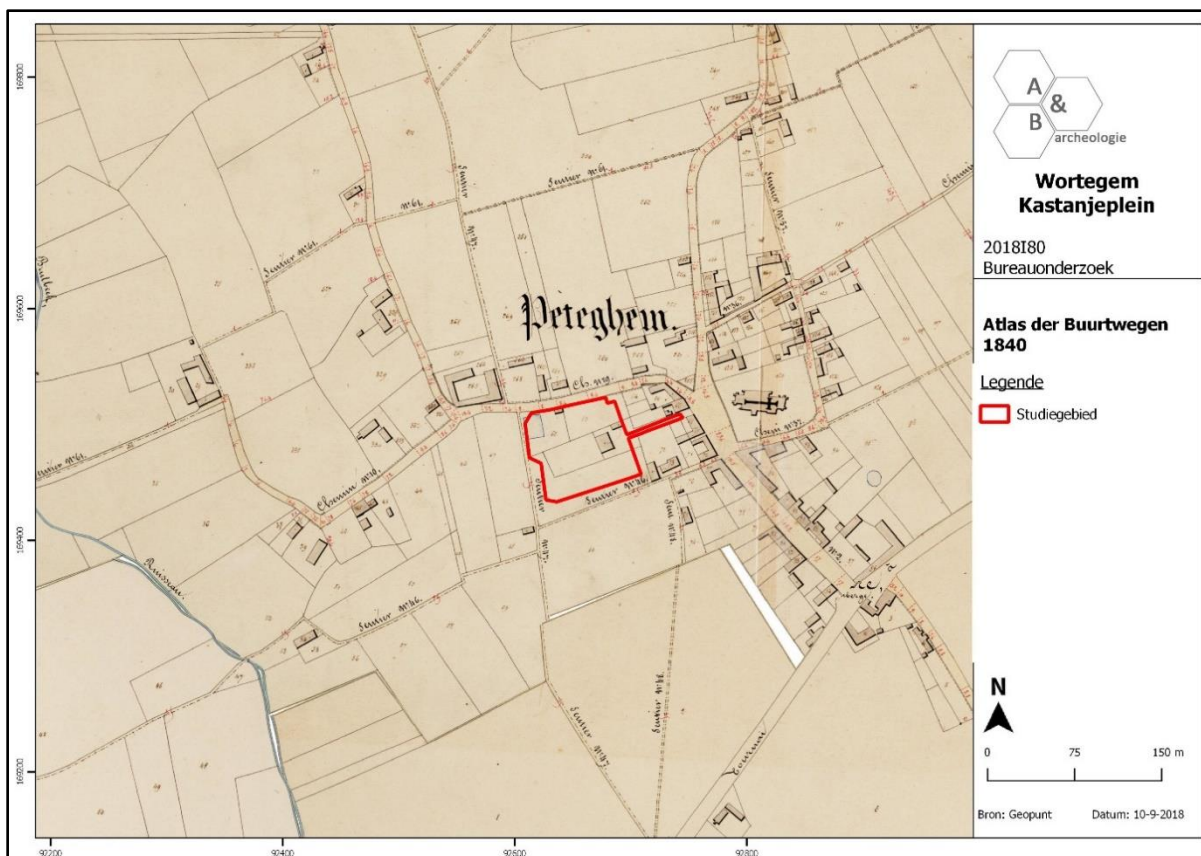
⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Petegem-aan-de-Schelde* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121268> (geraadpleegd op 28 september 2018).

begraafplaats naar het huidige dorpscentrum te verplaatsen. In 1847 werd in de nabijheid van 't Oud Kasteel het "nieuw" kasteel gebouwd in opdracht van baron August Pycke de Peteghem. In de tweede helft van de 19de eeuw werd het wegennet grotendeels gekasseid. In 1867 werd de spoorweg Denderleeuw-Kortrijk aangelegd en kreeg Petegem een station dat verdween begin jaren 1970. In 1879 werd op wens en met gelden van barones Pauline de Limnander een klooster gesticht door de zusters jozefienen. Het wegennet in Petegem gaat terug tot de middeleeuwen, het dorpscentrum ontwikkelde zich vanaf de 13de eeuw rond de Sint-Martinuskerk en kende zware oorlogsschade in november 1918 en mei 1940. Het grootste deel van de bebouwing met kern uit eind 19de eeuw werd zwaar beschadigd of volledig vernietigd en eind jaren 1940 heropgebouwd. Het centrum wordt gekenmerkt door een evolutie naar lintbebouwing.

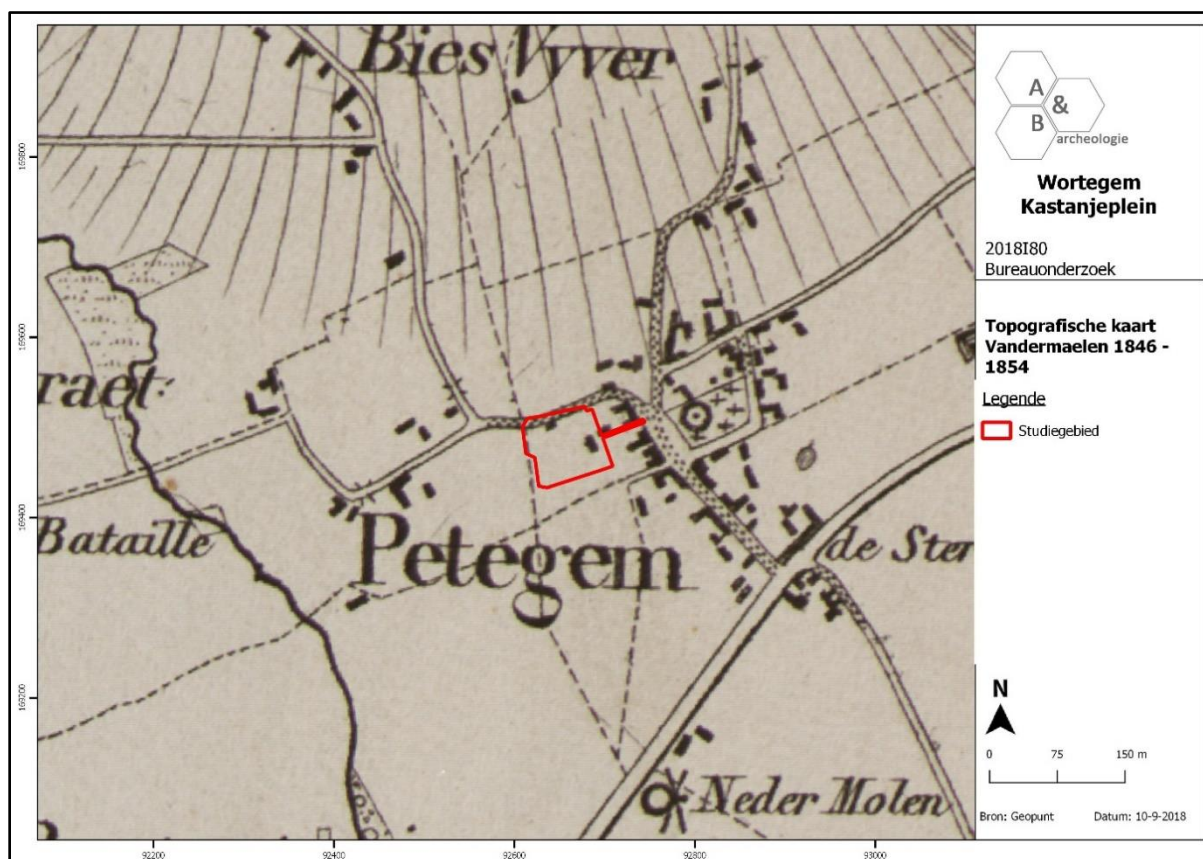
Bovenstaande beknopte geschiedenis geeft geen concrete info over het plangebied, daarvoor is men aangewezen op de cartografische bronnen. Wel kan enigszins verondersteld worden dat gezien de ligging vlakbij de 13de-eeuwse kerk het niet onwaarschijnlijk is dat er vanaf die periode bebouwing aanwezig was op of vlakbij het plangebied. De oudste betrouwbare kaart waarop het plangebied is afgebeeld, is de Ferrariskaart uit ca. 1777; dit geeft natuurlijk geen informatie over de middeleeuwse toestand van het terrein. In ieder geval is op dat moment het huidige stratenpatroon rond de site min of meer aanwezig. Het Kastanjeplein ten zuiden en ten westen van het plangebied lijken op dat moment nog eerder wegels dan straten. Langsheen Petegemplein is bebouwing te zien. Ook op het plangebied is bebouwing te zien: een L-vormig volume op de hoek van Kastanjeplein met de Krauwelstraat, met langsheen deze straat nog twee gebouwen. Ten zuiden ervan is een groenzone afgebeeld, en ten oosten een akker, achter de huizen langs Petegemplein. Op de Atlas der Buurtwegen zijn de gebouwen in de noordwestelijke zone niet meer aanwezig (met uitzondering van een klein volume langsheen de Krauwelstraat), wel is in de uiterste noordwesthoek een vijver afgebeeld. Centraal op het terrein, ongeveer op de plek waar de huidige woning staat, is eveneens een woning met losstaand bijgebouw afgebeeld. Een toegangsweg vanaf het Petegemplein – dezelfde als heden – leidt naar dit gebouw. Eenzelfde situatie is te zien op de Vandermaelen- en Poppkaart. Op de topografische kaarten van eind 19de-begin 20ste eeuw is de vijver niet meer afgebeeld, het centrale gebouw wel. Vermoedelijk is het ook nog te zien op de luchtfoto van 1971 (foto is niet heel scherp) en werd het nadien vervangen door het huidige gebouw. In ieder geval lijkt het gebouw op de luchtfoto van 1979-1990 net iets meer naar het noorden gelegen dan het vroegere gebouw. Sindsdien verandert de toestand van het plangebied niet meer substantieel. Sinds de luchtfoto van 1971 is de toename van de bebouwing in de omgeving duidelijk waar te nemen.

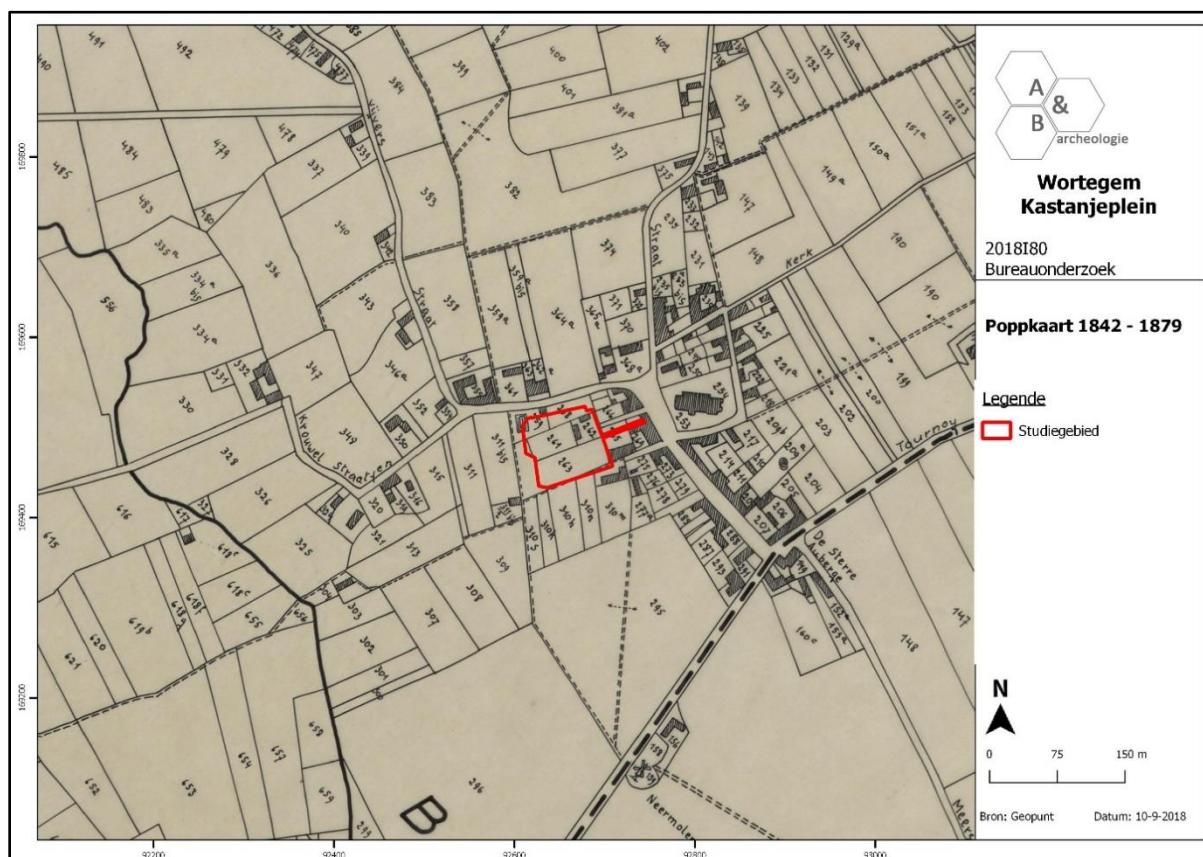
Figuur 14 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

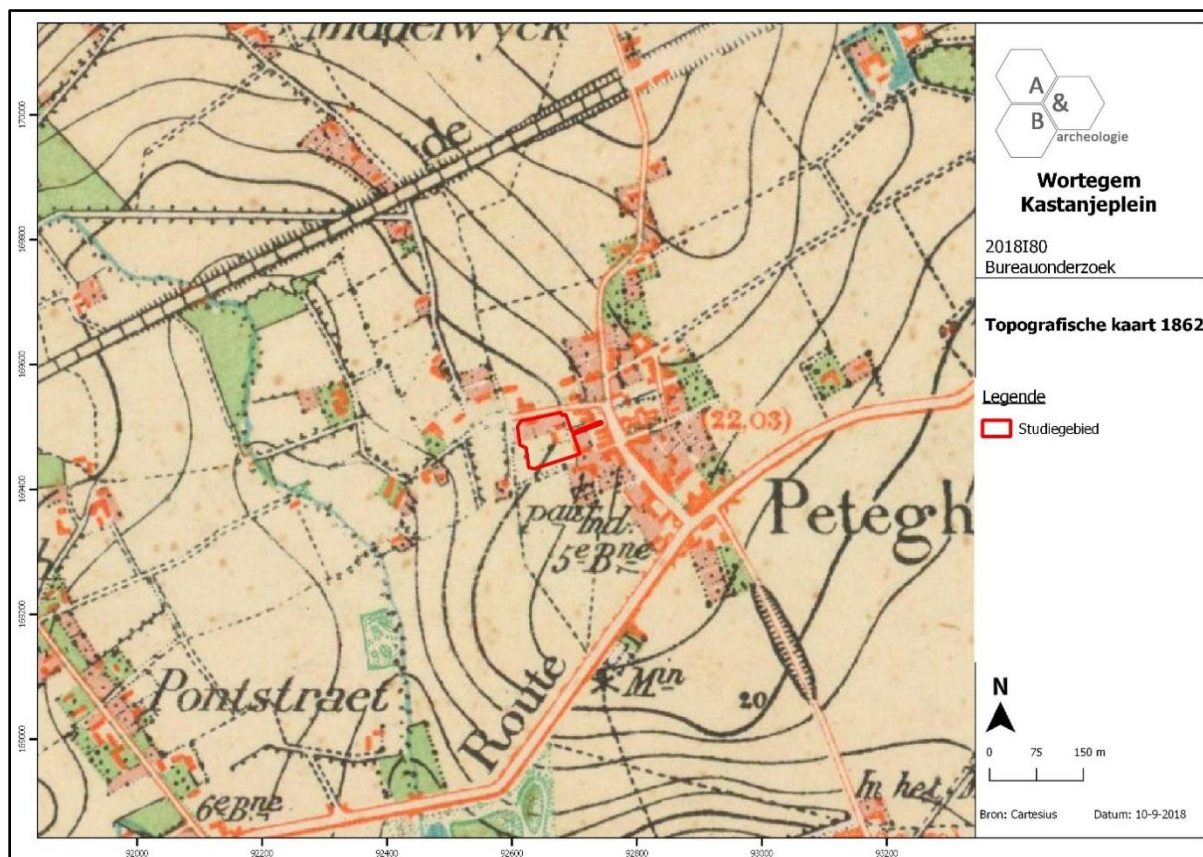
Figuur 15 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

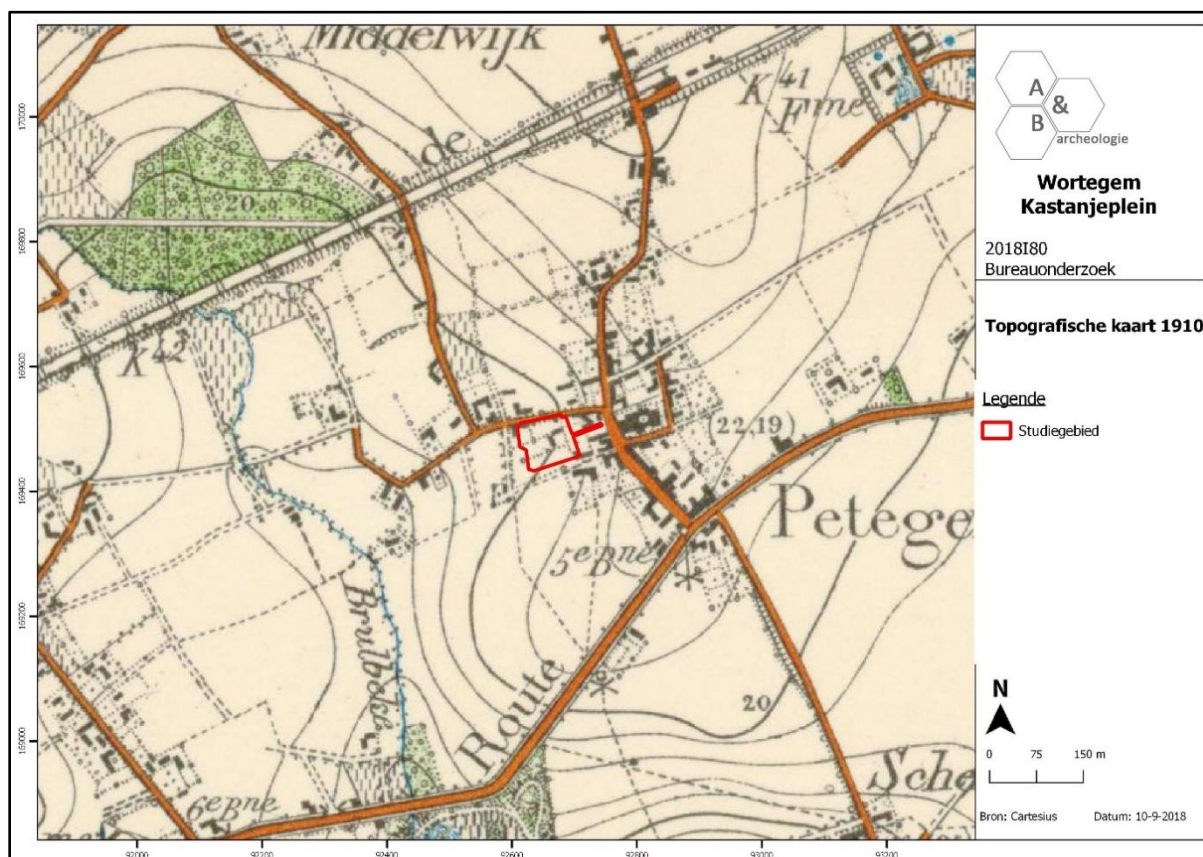
Figuur 16 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).

Figuur 17 Uitsnede uit de Poppkaart (bron: geopunt.be).

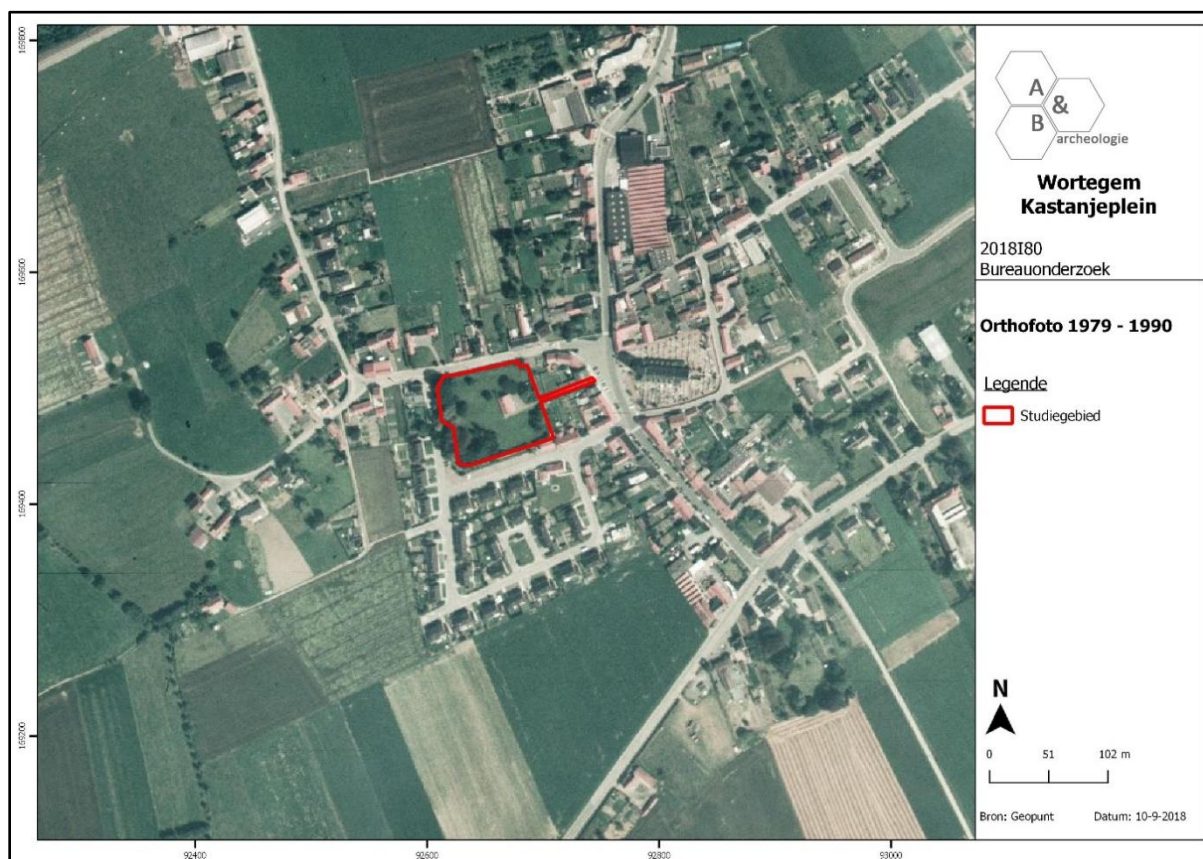
Figuur 18 Uitsnede uit de topografische kaart van 1862 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 19 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 20 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 21 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 22 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden in de ruime omgeving van het plangebied enkele archeologische sites aangeduid. In de dorpskern van Petegen-aan-de-Schelde gebeurde nog geen archeologisch onderzoek.

CAI Locatie 500360, ten westen van het plangebied, duidt op een vermoedelijk neolithische vindplaats, waar een kleine concentratie silexvondsten is aangetroffen bij een veldprospectie. CAI Locatie 502712, ten zuidoosten van het plangebied, duidt op een oude vondstlocatie waar zaken uit het mesolithicum zijn aangetroffen (*paaldorp, overblijfselen van boomstammen en palen, 500 bewerkte vuurstenen, nl. krabbers, lemmers, nuclei, vele pijlpunten, gepolijste stukken van bijlen, in vuursteen van Spiennes en Obourg en stukken hertshoorn en mesolithische nederzetting met campiaanse vuistwiggen, in silex*), alsook een villa uit de Romeinse tijd; meer info over deze site ontbreekt op de CAI.

Op CAI Locatie 500246, ten noorden van het plangebied, werden bij een veldprospectie diverse artefacten uit de Romeinse tijd aangetroffen (terra sigillata, kruikwaar, doliumfragment, grijs aardewerk, concentratie dakpanfragmenten), die vermoedelijk duiden op een Romeinse villa.

CAI Locatie 501323 duidt op 't Oud Kasteel, opgegraven in de jaren 1970.

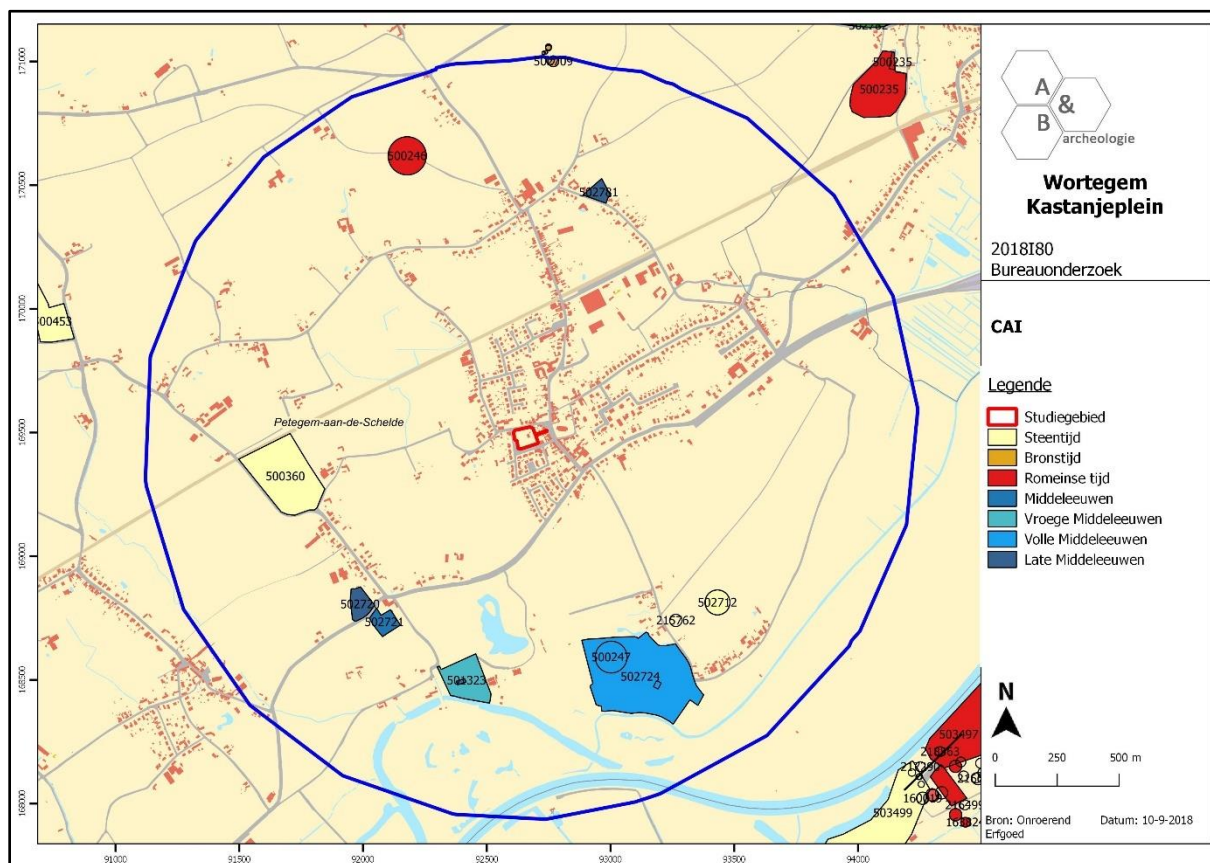
- ➔ FASE 1 (8ste-begin 9de eeuw): houten woonhuis en bijgebouw
- ➔ FASE 2 (9de eeuw): bouw stenen zaal (aula) met ernaast een Grübenhaus en omgeven door 8-vormige gracht, op het oostelijk eiland een houten zaalkerk en een grafveld met 180 graven, waarvan 13 kindergraven. Naast eenvoudige grafkuilen werden ook 41 antropomorfe graven aangetroffen.
- ➔ FASE 3 (eind 9de-12de eeuw): bouw stenen camera, houten keuken en verwarmingselement
- ➔ FASE 4 (12de eeuw?): oprichting stenen kerk, op de plaats houten kerk komt een nieuw Grübenhaus (woonfunctie)
- ➔ FASE 5 (11de-12de eeuw): aanleg castrale motte en donjon.
- ➔ FASE 6 (13de eeuw): trapeziumvormige burcht met uitspringende torens en een weermuur, wordt later afgebroken.
- ➔ FASE 7: (18de eeuw-heden): huidige 18de-eeuwse gebouw opgericht na afbraak burcht.

CAI Locatie 502724 duidt op de abdij van Beaulieu, opgegraven in 1990, waarbij diverse funderingen en vondsten uit de volle en late middeleeuwen gerelateerd aan de abdij zijn aangetroffen, alsook een Merovingische gesp.

- ➔ 1082: stichting benedictijnenabdij
- ➔ 1290: stichting clarissenabdij
- ➔ 1331 overnamen benedictijnenabdij door clarissen
- ➔ tweede helft 16de eeuw: periode van verval (plundering)
- ➔ 17de eeuw: opnieuw bloeiperiode
- ➔ 1795 abdij verkocht en deel gebouwen afgebroken

CAI Locatie 502781, ten noordoosten van het plangebied, is de Proosdijhoeve, een voorheen omgrachte hoeve. Het was vroeger een riddergoed van Gwijde van Dampierre, in 1290 geschonken

aan de Sint-Diederiksabdij. Vanaf begin jaren 1330 diende het als verblijfplaats van de proosdijbenedictijnen (cf. Abdij van Beaulieu). De omgrachting werd begin 20ste eeuw grotendeels gedempt. Ten zuidoosten duidt CAI Locatie 502721 op een verhevenheid in het landschap, die zou teruggaan op een middeleeuwse motte (?). Net ten noorden ervan is een laatmiddeleeuwse site met walgracht gelegen.

Figuur 23 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied is gelegen op korte afstand van de parochiale Sint-Martinuskerk, die eind 13^e eeuw werd opgericht. Vanaf dan kwam de dorpskern tot ontwikkeling. Er zijn geen gegevens over het plangebied gekend uit de middeleeuwse periode, maar er kan enigszins verondersteld worden dat gezien de ligging vlakbij de 13de-eeuwse kerk het niet onwaarschijnlijk is dat er vanaf die periode bebouwing aanwezig was op of vlakbij het plangebied. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 wordt bebouwing aangegeven in de noordwesthoek van het terrein, de rest van het plangebied is onbebouwd. Deze bebouwing is niet meer te zien op de 19de-eeuwse kaarten, wel is dan op die plek een vijvertje aanwezig. Ter hoogte van de huidige bebouwing verschijnt op dat moment wel een gebouw, dat vermoedelijk in de jaren 1970 wordt afgebroken en in een iets andere configuratie net ten noorden weer wordt opgericht. Sinds dat moment verander het plangebied quasi niet meer. Afgaande op deze gegevens hebben er de laatste 240 jaar geen gekende grootschalige verstoringen plaatsgevonden op het terrein. De vijver kan mogelijk oudere sporen hebben weggegraven, maar aangezien deze sinds eind 19de eeuw niet meer voorkomt op de kaarten kan de vijver en de vulling ervan ook als een archeologisch spoor aanzien worden.

- Bodemkundig gezien komen er vermoedelijk matig droge tot matig natte zandleemgronden met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont voor binnen het plangebied. Het kent een lichte helling van west naar oost.

- In de dorpskern gebeurde nog geen archeologisch onderzoek. Wel kent Petegem een geschiedenis die ver teruggaat in de tijd, met een burchtsite die een oorsprong kent in de 8ste-9de eeuw en een abdijsite die dateert uit de 11de eeuw, beiden gelegen dichterbij de Schelde op. Beide sites werden reeds archeologisch onderzocht. Andere sites in de omgeving duiden ook op menselijke aanwezigheid in de steentijden, zij het wel meer op zones met andere landschappelijke kenmerken: hogere gronden, of lage gronden nabij de Schelde, en een Romeinse occupatie. Algemeen kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting gegeven worden voor sites met grondsporen uit diverse archeologische periodes, met vooral de nadruk op middeleeuwse sites en sites uit de nieuwe tijden. De verwachting voor in situ bewaring van steentijd artefactensites is eerder laag in te schatten. Zowel bodemkundig als geologisch zijn er geen aanwijzingen dat er afdekkende lagen voorkomen binnen het plangebied die voor een bescherming van dergelijke sites kunnen gezorgd hebben.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

De gebouwen op het terrein worden afgebroken en er worden een drietal appartementsblokken ingericht in de oostelijke helft van het terrein. Ten noordoosten ervan wordt een parking voor 20 parkeerplaatsen aangelegd. De toegang voor autoverkeer tot de site blijft dezelfde als op heden, wel

wordt bijkomende ontsluiting voor voetgangers, fietsers en rolstoelgebruikers voorzien naar het noorden (in beton) en naar het zuiden (in waterdoorlatend gestabiliseerd grind). De westelijke helft van het terrein, waar nu de bomen staan, blijft grotendeels behouden als groenzone. Wel worden hier 2 paden aangelegd in waterdoorlatend gestabiliseerd grind, dit zal slechts een beperkte ingreep in de bodem (ca. 20cm) betekenen. Het merendeel van de bodemingrepen vindt dus plaats op het oostelijke deel van het terrein. Het slopen van de woningen, het bouwrijp maken van de bouwzone, het werfverkeer en de bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen, de verhardingen en de gebouwen zullen een aanzienlijke invloed hebben op de ondergrond. De geplande bodemingrepen in de westelijke helft zijn beperkt in oppervlakte en diepte.

Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken in de oostelijke helft van het terrein zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. In het westelijke deel van het plangebied is dat niet het geval, daar kan behoud *in situ* toegepast worden. Een verder vooronderzoek in de oostelijke helft van het terrein kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de ontwikkelingsgeschiedenis van de dorpskern van Petegem, waarover bij gebrek aan archeologisch onderzoek niet meer is geweten dan dat de kerk dateert van eind 13de eeuw. De kosten-baten analyse zal hierdoor positief uitvallen. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek in deze oostelijke helft te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na de sloop van de huidige gebouwen.

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet nodig om uit te voeren. Hoewel de bodemopbouw niet exact gekend is, kan deze verder geverifieerd worden via het proefsleuvenonderzoek (dat wel wordt geadviseerd). Daarnaast zijn er geen aanwijzingen dat er een verhoogde kans is op *in situ* bewaarde steentijd niveaus.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De toplaag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden. Wel dienen tijdens het proefsleuvenonderzoek de sleufvlakken en de grondhopen met de metaaldetector worden geïnspecteerd.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet nodig om uit te voeren. Er zijn geen aanwijzingen dat er een verhoogde kans is op *in situ* bewaarde steentijd niveaus.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Het doel van proefputten in functie van steentijd artefactensites is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet nodig om uit te voeren. Er zijn geen aanwijzingen dat er een verhoogde kans is op *in situ* bewaarde steentijd niveaus.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.

Gezien de aard van de site, de geplande werken en het archeologisch verwachtingspatroon is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk. Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied is gelegen op korte afstand van de parochiale Sint-Martinuskerk, die eind 13^e eeuw werd opgericht. Vanaf dan kwam de dorpskern tot ontwikkeling. Er zijn geen gegevens over het plangebied gekend uit de middeleeuwse periode, maar er kan enigszins verondersteld worden dat gezien de ligging vlakbij de 13de-eeuwse kerk het niet onwaarschijnlijk is dat er vanaf die periode bebouwing aanwezig was op of vlakbij het plangebied. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 wordt bebouwing aangegeven in de noordwesthoek van het terrein, de rest van het plangebied is onbebouwd. Deze bebouwing is niet meer te zien op de 19de-eeuwse kaarten, wel is dan op die plek een vijvertje aanwezig. Ter hoogte van de huidige bebouwing verschijnt op dat moment wel een gebouw, dat vermoedelijk in de jaren 1970 wordt afgebroken en in een iets andere configuratie net ten noorden weer wordt opgericht. Sinds dat moment verander het plangebied quasi niet meer. Afgaande op deze gegevens hebben er de laatste 240 jaar geen gekende grootschalige verstoringen plaatsgevonden op het terrein. De vijver kan mogelijk oudere sporen hebben weggegraven, maar aangezien deze sinds eind 19de eeuw niet meer voorkomt op de kaarten kan de vijver en de vulling ervan ook als een archeologisch spoor aanzien worden. Er vond nog geen archeologisch onderzoek plaats op het plangebied.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Zie hierboven.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Neen.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

Het merendeel van de bodemingrepen vindt plaats op het oostelijke deel van het terrein. Het slopen van de woningen, het bouwrijp maken van de bouwzone, het werfverkeer en de bodemingrepen

voor aanleg van de nutsleidingen, de verhardingen en de gebouwen zullen een aanzienlijke invloed hebben op de ondergrond. De geplande bodemingrepen in de westelijke helft zijn beperkt in oppervlakte en diepte.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek. De kans op het aantreffen van archeologische sporen is echter niet onbestaande.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Er dient een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven uitgevoerd te worden in de oostelijke helft van het plangebied. Dit onderzoek bestaat uit het aanleggen van parallelle sleuven. De sleuven hebben als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Petegem-aan-de-Schelde Kastanjeplein (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen binnen woon- of recreatiegebied, en waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² en van de bodemingrepen meer dan 1000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 6434m² groot, heeft een min of meer vierkante vorm en is gelegen ten noorden en ten oosten van het Kastanjeplein, ten zuiden van de Krauwelstraat en ten westen van het Petegemplein. In het westen bevindt er zich een smalle toegangsweg naar het Petegemplein. Centraal op het terrein is een woning aanwezig, met errond een groenzone met gras en in het westen bomen. Ten noordwesten van de woning zijn 2 kleine losstaande gebouwtjes aanwezig.

Het plangebied is gelegen op korte afstand van de parochiale Sint-Martinuskerk, die eind 13^e eeuw werd opgericht. Vanaf dan kwam de dorpskern tot ontwikkeling. Er zijn geen gegevens over het plangebied gekend uit de middeleeuwse periode, maar er kan enigszins verondersteld worden dat gezien de ligging vlakbij de 13de-eeuwse kerk het niet onwaarschijnlijk is dat er vanaf die periode bebouwing aanwezig was op of vlakbij het plangebied. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 wordt bebouwing aangegeven in de noordwesthoek van het terrein, de rest van het plangebied is onbebouwd. Deze bebouwing is niet meer te zien op de 19de-eeuwse kaarten, wel is dan op die plek een vijvertje aanwezig. Ter hoogte van de huidige bebouwing verschijnt op dat moment wel een gebouw, dat vermoedelijk in de jaren 1970 wordt afgebroken en in een iets andere configuratie net ten noorden weer wordt opgericht. Sinds dat moment verander het plangebied quasi niet meer. Afgaande op deze gegevens hebben er de laatste 240 jaar geen gekende grootschalige verstoringen plaatsgevonden op het terrein. De vijver kan mogelijk oudere sporen hebben weggegraven, maar aangezien deze sinds eind 19de eeuw niet meer voorkomt op de kaarten kan de vijver en de vulling ervan ook als een archeologisch spoor aanzien worden. Bodemkundig gezien komen er vermoedelijk matig droge tot matig natte zandleemgronden met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont voor binnen het plangebied. Het kent een lichte helling van west naar oost. In de dorpskern gebeurde nog geen archeologisch onderzoek. Wel kent Petegem een geschiedenis die ver teruggaat in de tijd, met een burchtsite die een oorsprong kent in de 8ste-9de eeuw en een abdij site die dateert uit de 11de eeuw, beiden gelegen dicht bij de Schelde op. Beide sites werden reeds archeologisch onderzocht. Andere sites in de omgeving duiden ook op menselijke aanwezigheid in de steentijden, zij het wel meer op zones met andere landschappelijke kenmerken: hogere gronden, of lage gronden nabij de Schelde, en een Romeinse occupatie. Algemeen kan aan het plangebied een eerder hoge archeologische verwachting gegeven worden voor sites met grondsporen uit diverse archeologische periodes, met vooral de nadruk op middeleeuwse sites en sites uit de nieuwe tijden. De verwachting voor in situ bewaring van steentijd artefactensites is eerder laag in te schatten. Zowel bodemkundig als geologisch zijn er geen aanwijzingen dat er afdekkende lagen voorkomen binnen het plangebied die voor een bescherming van dergelijke sites kunnen gezorgd hebben.

De gebouwen op het terrein worden afgebroken en er worden een drietal appartementsblokken ingericht in de oostelijke helft van het terrein. Ten noordoosten ervan wordt een parking voor 20 parkeerplaatsen aangelegd. De toegang voor autoverkeer tot de site blijft dezelfde als op heden, wel wordt bijkomende ontsluiting voor voetgangers, fietsers en rolstoelgebruikers voorzien naar het noorden (in beton) en naar het zuiden (in waterdoorlatend gestabiliseerd grind). De westelijke helft van het terrein, waar nu de bomen staan, blijft grotendeels behouden als groenzone. Wel worden hier 2 paden aangelegd in waterdoorlatend gestabiliseerd grind, dit zal slechts een beperkte ingreep in de bodem (ca. 20cm) betekenen. Het merendeel van de bodemingrepen vindt dus plaats op het oostelijke deel van het terrein. Het slopen van de woningen, het bouwrijp maken van de bouwzone, het werfverkeer en de bodemingrepen voor aanleg van de nutsleidingen, de verhardingen en de gebouwen zullen een aanzienlijke invloed hebben op de ondergrond. De geplande bodemingrepen in de westelijke helft zijn beperkt in oppervlakte en diepte.

Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting. Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet aangetoond worden. De geplande werken in de oostelijke helft van het terrein zijn van die aard dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt. In het westelijke deel van het plangebied is dat niet het geval, daar kan behoud in situ toegepast worden. Een verder vooronderzoek in de oostelijke helft van het terrein kan relevante kennisvermeerdering genereren voor de ontwikkelingsgeschiedenis van de dorpskern van Petegem, waarover bij gebrek aan archeologisch onderzoek niet meer is geweten dan dat de kerk dateert van eind 13de eeuw. De kosten-baten analyse zal hierdoor positief uitvallen. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek in deze oostelijke helft te gebeuren. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na de sloop van de huidige gebouwen.

Het verder vooronderzoek bestaat uit een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

5. Bibliografie

- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

6. Bijlages

- Figurenlijst

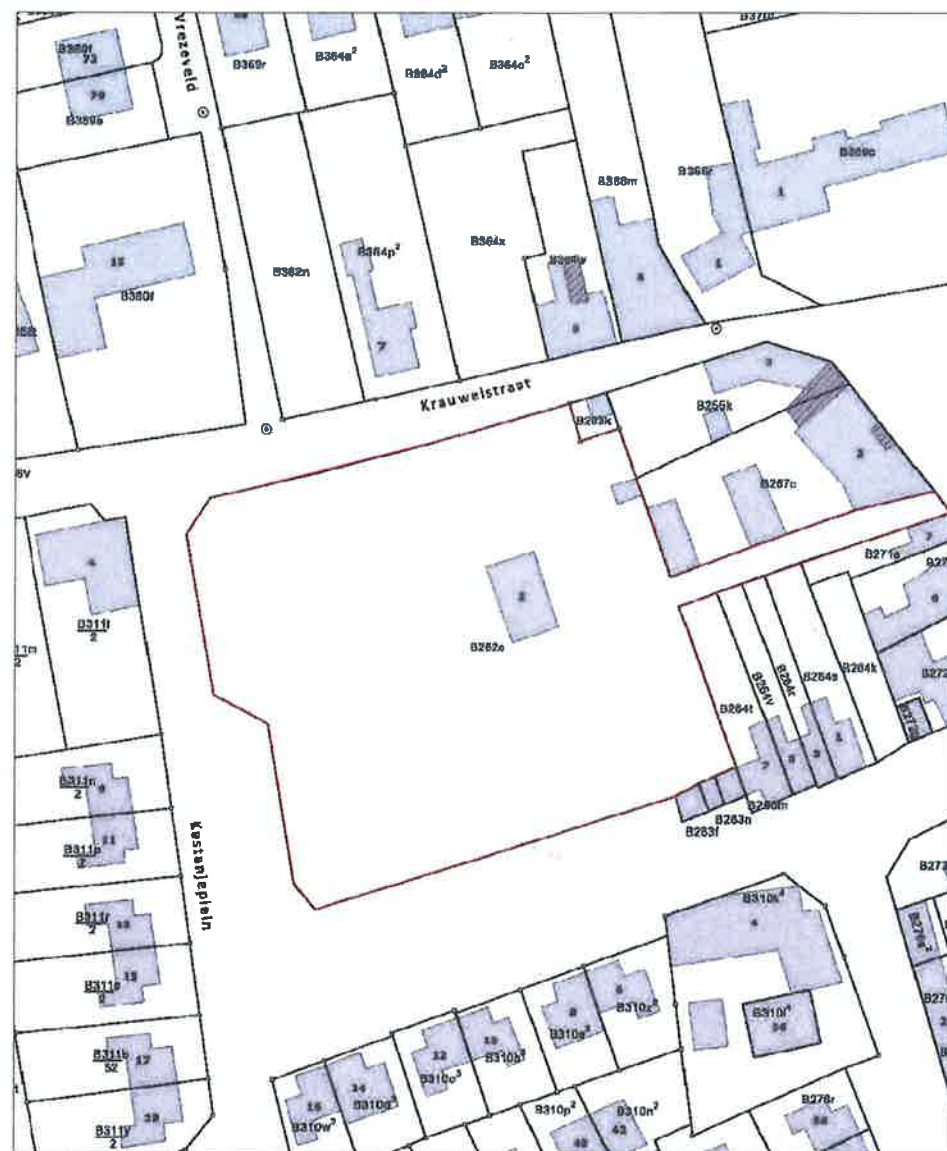
Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 2 Uitsnede uit het ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).....	8
Figuur 3 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	9
Figuur 4 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	10
Figuur 5 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).	10
Figuur 6 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)... ..	11
Figuur 7 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).....	12
Figuur 8 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).	12
Figuur 9 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).	13
Figuur 10 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).	14
Figuur 11 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 12 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 13 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	16
Figuur 14 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).....	19
Figuur 15 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).	19
Figuur 16 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 17 Uitsnede uit de Poppkaart (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 18 Uitsnede uit de topografische kaart van 1862 (bron: cartesius.be en NGI).	21
Figuur 19 Uitsnede uit de topografische kaart van 1910 (bron: cartesius.be en NGI).	21
Figuur 20 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 21 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).	22
Figuur 22 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).	23
Figuur 23 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).	25

Bijlage: Plan bestaande toestand, ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

Oost-Vlaanderen - Wortegem-Petegem - 2de afdeling - Sectie B - nr. 262C

Schaal 1/500 Datum 24/08/2015

Kadaster Oost-Vlaanderen - Wortegem-Petegem - 2de afdeling - Sectie B - nr. 262C

Op 24 augustus 2015 beschouw ik mijn opdracht als zijnde beëindigd.

